

Wstęp do wydania pierwszego

Przedmowa do wydania trzeciego

Część pierwsza

OGÓLNE PROBLEMY TEORETYCZNE SEMANTYKI

Rozdział I. Problem definicji znaczenia

1. Filozoficzne koncepcje znaczenia

- 1.1. W kręgu szeroko rozumianej psychologii: znaczenie jako element myśli
- 1.2. Znaczenie jako zachowanie: ujęcie behawioralne
- 1.3. Znaczenie jako przedmiot idealny: znaczenie intencjonalne
- 1.4. Ujęcie denotacyjno-konotacyjne: znaczenie jako przedmiot lub cechy przedmiotów
- 1.5. Znaczenie jako świadomość ekstensji i potoczna wiedza o obiektach (teoria Putnama)
- 1.6. Znaczenie (sens) jako związek między wyrażeniami
- 1.7. Znaczenie jako sposób użycia wyrażenia

2. Lingwistyczne koncepcje znaczenia

3. Znaczenie jako własność znaku

Rozdział II. Znaczenie jednostek systemu a znaczenie wypowiedzi (semantyka a pragmatyka)

1. Akt mowy i jego składniki

2. Odróżnienie znaczenia systemowego i pragmatycznego wypowiedzi

3. Systemowe wykładniki intencji wypowiedzi

4. Przedmiot semantyki: badanie znaczeń jednostek systemu

Rozdział III. Problemy teoretyczno-metodologiczne semantycznego opisu wyrażen językowych

1. Znaczenie leksykalne a znaczenie tekstowe

2. Granice między polisemią a monosemią

3. Typy znaczeń wariantowych

4. Typy polisemii właściwej

5. Polisemia a homonimia

6. Problem tzw. znaczeń konotacyjnych (asocjacji)

7. Składnik emocjonalno-oceniający znaczeń wyrazów

8. Problem zapisu znaczenia

Rozdział IV. Współczesne teorie semantyczne

1. Semantyka w obrębie strukturalnej teorii języka: badanie pól semantycznych

2. Badanie semantyczne w obrębie generatywnej teorii języka

2.1. Semantyka w teorii Chomskiego

2.2. Dalsza krytyka teorii Chomskiego

2.3. Główne idee semantyki generatywnej

3. Semantyka składnikowa

4. Model „Sens↔Tekst”

5. Teoria aktów mowy i badanie pragmatycznych znaczeń wypowiedzi

5.1. Teoria aktów mowy i teoria illokucji

5.2. Typy aktów mowy

5.3. Grice'a teoria znaczenia: pojęcie implikatury

6. Semantyka kognitywna

6.1. Nowe spojrzenie na metaforę

6.2. Konstruowanie pojęć: profilowanie, figura i tło

6.3. Problemy kategoryzacji: rozmycie granic, pojęcie prototypu

6.4. Problemy polisemii: rodziny (sieci znaczeń)

Część druga

SZCZEGÓŁOWE PROBLEMY SEMANTYCZNEGO OPISU ZDAŃ I JEDNOSTEK LEKSYKALNYCH

Rozdział I. Ogólna charakterystyka struktury semantycznej zdania

1. Struktura predykatowo-argumentowa

2. Typy predykatów i podstawowe role semantyczne argumentów
3. Wyrażenia argumentowe
4. Modalność
5. Charakterystyka temporalna zdarzeń
6. Charakterystyka lokatywna i inne składniki semantyczne wypowiedzi

Rozdział II. Rozkład semantyczny predykatów

1. Źródła idei rozkładania znaczeń
2. Współczesne próby rozkładania predykatów
3. Typy składników semantycznych
4. Hierarchia składników semantycznych
5. Próba ogólnej klasyfikacji predykatów

Rozdział III. Problemy referencji

1. Typy zdań ze względu na referencję (charakterystyka ogólna)
2. Zdania z referencją szczegółową określoną
3. Zdania z referencją szczegółową nieokreśloną
4. Zdania ogólne
5. Kwantyfikacja określeń czasu, miejsca i sposobu
6. Wprowadzanie negacji do zdań z kwantyfikatorami
7. Zdania niedookreślone referencyjnie
8. Wtórny system referencyjny: anafora

Rozdział IV. Problemy modalności

1. Punkty dyskusyjne w kwestii modalności
2. Typy modalności: charakterystyka ogólna
3. Modalność intencjonalna
4. Modalność epistemiczna
5. Modalność deontyczna
6. Modalność wyrażana systemowo a klasyfikacja aktów mowy

Rozdział V. Charakterystyka temporalna wypowiedzi

1. Czas jako kategoria zdarzeń
2. Informacje temporalne a modalność
3. Czas w wypowiedzeniach powiadamiających
4. Główne sposoby wyznaczania czasu zdarzeń
5. Wewnętrzna charakterystyka temporalna predykatów

Część trzecia

POGRANICZA SEMANTYKI I PRAGMATYKI

Rozdział I. Informacje przekazywane przez wypowiedź niejawnie

1. Informacje przekazywane (uzyskiwane) pragmatycznie
2. Informacje sugerowane przez typ wypowiedzi (warunki właściwego użycia)
3. Informacje przekazywane systemowo przez części zdań poza asercją
4. Typy presupozycji leksykalnych

Rozdział II. Badanie mechanizmów rozumienia wypowiedzi

1. Problem wiedzy o świecie: ramy interpretacyjne
2. Zasady wnioskowania (inferencji): teoria implikatur Grice'a i teoria relewancji Sperbera i Wilson
3. Aluzja, metafora, ironia

Rozdział III. Pojęcie językowego obrazu świata i sposoby jego rekonstrukcji

1. Definicje językowego obrazu świata
2. Podstawy rekonstrukcji językowego obrazu świata
3. Analiza przykładu: językowy obraz ziemi
4. Aspekty porównawcze: badanie różnic w językowych obrazach świata

Uwagi końcowe

Bibliografia